

XIII среща с новото българско кино в Чехия

От 22 до 26 април т. г. се проведе тринадесетият поред Фестивал на българското кино, чакан от мнозина с нетърпение. Фестивалът е запазена марка на Българския културен институт в чешката столица, но поради продължаващата Ковид пандемия за втора година форумът се организира онлайн – липсваха невероятната атмосфера на кино „Луцерна“, тържественото откриване и вълнуващите срещи на живо с актьори и режисьори.

Въпреки това, организаторите от БКИ смятат, че невъзможната ситуация, разширява възможностите за популяризиране на българското кино сред чешките любители на седмото изкуство, което има шанса да гостува в домовете на всички, живеещи на територията на Чехия, независимо дали се намират в Прага, Либерец, Хеб, Ческе Будейовице или Опава.

„Без да робува на фатализма, свързан с числото 13, а воден от желанието за тринадесети път да представи пред зрителите в Чехия постиженията на съвременното българско кино, екипът на Българския културен институт подготви 13-ото издание на Фестивала на българското кино“ – в онлайн платформата DAFilms.cz имахме възможност да видим пет стойностни съвременни български филма. Вместо срещите на живо с известни български режисьори, актьори, сценаристи, оператори, продуцен-

ти, видяхме кратки видео послания и поздравя, заснети от популярни и

обичани лица на българското филмово изкуство.

„Завръщане“

Фестивалът бе открит с най-гледания български филм за 2019 г. – „Завръщане“ по сценарий и режисура на Николай Илиев. Това е третият филм на режисьора, представен на Фестивала в Прага. Първият от тях, „Чужденецът“, бе показан през 2013 г. – тогава пишещата тези редове, имаше възможността да направи интервю с Ники Илиев за списание „Роден глас“ – първото професионално интервю на моя милост – няма как да не си спомням с удоволствие и мъничко носталгия за това време!

„Завръщане“ е заснет в неповторимия с красотата си град Пловдив, чиято атмосфера кара човек, попаднал в нея, да се влюби в града завинаги. Някои от най-емблематичните за Пловдив места като Стария град, Капана и Гребната база, са естествен декор на филма в този велик град, където „всяко място е кадър“. В краткото си видео обръщение, направено специално за зрителите в Чехия, Ники Илиев споделя, че лентата-

та е вдъхновена от детските спомени на Башар Рахал, който изпитва тъга и болка от факта колко много стари емблематични сгради, паметници на културата, се разрушават, за да бъдат построени модерни мастодонти. От своя страна Ники Илиев се вълнува от темата за приятелството, от това как хората се пръскат по света, търсейки щастието, а много често то е вътре в тях или трябва да се върнат към корените си, за да го намерят. Така творците обединяват двете теми във филма, който по думите на режисьора скоро ще има продължение. В „Завръщане“ участва с последната си кино роля Стефан Данаилов. Не знам дали заради него или заради завръщането към спомените, към детските мечти, първата любов, семейните ценности и истинското приятелство, дали заради стръмните калдърмени улички на Стария град, по които съм вървяла десетки пъти, или заради всичко, взето заедно, но в определени моменти си припомнях един друг чудесен български филм – „След края на света“. Да, различно време, различни герои и ситуации, но внушаващи вечни човешки ценности!

Сюжетът накратко – точно 25 години след паметното футболно лято на България през 94-та, трима приятели – Бойко, Орлин и Сашо – се завръщат у дома от всички краища на света, за да помогнат на друг свой приятел от детството да спаси родната си къща. Алекс трябва да убеди братовчед си Бранимир да не загърбва завета на дядо им, като събори фамилияния им дом и построи на негово място модерна бизнес сграда. Един-

ственият начин за това е, приятелите от детството да се обединят отново и да победят професионалния отбор на Бранимир в градския маратон. Задачата се оказва изключително трудна, а поредица от безумни случки и абсурдни препятствия поставят на изпитания дългогодишното им приятелство. Над 500 статисти, полицаи и спортисти се включват в заснемането на тридневен маратон в три дисциплини – колоездене, бягане и гребане. В главните роли видяхме Николай Илиев, Башар Рахал, Александър Кадиев, Орлин Павлов, Бойко Кръстанов, Евелин Костова, Дияна Попова, Райна Караянева, Искра До-

нова, Слави Панайотов. За филма „Завръщане“ Ники Илиев получава наградата за най-добър режисьор на десетото издание International Film Festival Manhattan.

„Ятаган“

„Ние целяхме още от самото начало да направим комедия и да не се впускаме много в задълбочени, сериозни теми. Обаче този филм е писан преди повече от четири години. Но явно така е захваната нишката на историята, че ние даже се учудихме, че колкото повече го бавихме и колкото повече приближавахме към снимките и дори след като заснехме материала, как се случиха неща, които вече бяхме заснели. Това може да говори за една добра наблюдателност на сценариста, който наистина има голяма заслуга за тази история. Има едно изказване на Уди Алън, че от сценария нататък филмът може само да се развали, така че ако нямаш перфектен сценарий, повече от перфектен, не очаквай да имаш хубав филм“, казва Христо Дерменджиев, един от продуцентите на филма „Ятаган“.

Филмът на режисьора Андрей Андонов е свеж, разтоварващ, репликите на героите са написани с истинско чувство за хумор. В podmosta.bg. Калоян Гуглев пише: „Комедийната лента разказва една на пръв поглед абсурдна история, за която здравият разум не би допуснал, че е възможна. Рангел Костов (Мариан Вълев) е инспектор в новосформирана агенция, която трябва да се бори с тероризма. Начело на нея застава Силвия

Овчарова (Евгения Калканджиева) – човек без никакви познания в областта на тероризма, но за сметка на това страшен кариерист. Тя натиска служителите си да ѝ предоставят резултати от дейността си, каквито обаче няма. Затова, за да не бъде уволнен, инспектор Костов, вдъхновен от алкохола, си измисля несъществуваща терористична клетка на Ислямска държава в България, начело на която е нищо неподозиращият квартален непрокопсаник Николай Николов – Никсъна (Ивайло Драгиев). Новата шефка е впечатлена и дава ход на разследване, което поглъща много пари и променя медийния ѝ образ, което изглежда е началото на една сериозна кариера. Лъжите започват да се трупат една след друга, медиите поглъщат всяка новина за въображаемата терористична клетка. Държавната агенция за борба с тероризма се оплита още повече в измамата. Фалшът стига дотам, че Агенцията за борба с тероризма започва да си сътрудничи с въпросната терористична клетка, за да се разбие Ислямска държава отвътре. Стъпка по стъпка малката лъжа се превръща в измама, а след време в напълно правдоподобна истина. Наистина звучи фантазмагорично. Но в детайлите се откриват твърде много неща от реалния живот – свързани с некомпетентността, безсмислението в чиновничеството и абсурдите, с които сме ежедневно заливани. А дали това е търсен ефект? Според продуцентите на „Ятаган“ Христо и Янаки Дерменджиеви целта е била просто да се заснеме една комедия, а всички тези препратки и смисли са се появили напълно естествено и даже неочаквано в процеса на работа. Те не са били самоцел“.

„Диви и щастливи“

Романтичната екшън комедия е най-гледаният български филм за 2020 г. Създаден е по сценарий на Борислав Захариев, режисьор на лентата е Мартин Макариев, оператор – Андрей Андреев. Във филма участват актьорите: Яна Маринова, Луиза Григорова-Макариев, Александър Сано, Базил Айденбенц, Явор Бахаров, Калин Врачански, Дария Симеонова, Асен Блатечки.

„Диви и щастливи“ разказва историята на две жени, които са мечтали да живеят живота си на максимална степен, но по стечение на обстоятелствата са загубили мечтите си. Един ден се събуждат и си казват, че това няма да продължава... Две силни момичета, които в този мъжки свят се осмеляват да заявят себе си. Боряна (Яна Маринова) е загубила усещането за пълноценен и истински щастлив живот. Една нелепа случайност обаче събужда у нея скритата жажда за смислено съществуване и това я подтиква към смели и решителни действия. В устрема си тя повлича и най-добрата си приятел-

ка Мила (Луиза Григорова-Макариев). Уверени в себе си, двете жени успяват да се справят с предизвикателствата и да се отправят на едно лудо пътешествие към истинската си същност, осъзнавайки, че щастието е в собствените им ръце. „Това е филм за смелата жена – за жената, която не се страхува да поема рискове и се втурва презглава, за да сбъдне мечтите си. Искане да вдъхновим съвременната българка да бъде по-борбена и да не отстъпва пред трудностите, да преследва целите си и да има вяра в себе си. Щастието е на една ръка разстояние, трябва само да се протегнеш... или някой да ти покаже, че винаги има начин“, казва Яна Маринова, а Александър Сано добавя: „Филмът не е само за жени. Мъжете също има с какво да напълнят очите. Постарали сме се да отправим послание, но то да бъде поднесено с голяма доза хумор и ирония“. Снимките са осъществени през май-юни 2019 г. в София, Русе, Варна и Велико Търново.

Останалите два филма от фестивалната програма: „Писма от Антарктида“ и „Дъвка за балончета“, за съжаление, не успях да видя.

Чудесно е, че Българският културен институт в Прага поддържа

традицията на Фестивалите, независимо от обстоятелствата, и дава възможност на нашите сънародници, на техните приятели, на почитателите на българското кино да се порадват на най-новата му продукция. Без да са филмови критици, които внимателно следят и компетентно да критикуват всеки детайл, любителите на родното кино го посрещат като глътка свеж въздух, като шанс да са в крак с модерните течения в него. До нови срещи през 2022 г.!

В материала е използвана информация от zamunda-net.com и статии на Калоян Гуглев: podmosta.bg.